

## Formulář pro křížový filtr

Formulář pro křížový filtr je určen zejména autorům křížovek a má sloužit jako pomůcka při jejich tvorbě. Levé části formuláře dominuje tzv. šablona, což je síť 20 krát 20 políček pro zadání písmen tak, jak se budou vyskytovat v křížovce. V pravé části formuláře je zobrazena tabulka se záznamy z hlavního slovníku.

Do šablony se zadávají písmena obdobným způsobem, jako se vyplňují hesla v křížovkách, ale, a to je podstatné, zadávaná hesla mohou obsahovat tzv. zástupné znaky ? (otazník) a \* (hvězdička). Tyto zástupné znaky mají standardní význam podle jazyka SQL, tj. otazník nahrazuje jeden znak, hvězdička nahrazuje celou skupinu znaků. Při zadávání textů do šablony jde o to, aby po zadání program vyfiltroval hesla z hlavního slovníku tak, aby vyhovovala zadaným textům v šabloně, přičemž některá písmena nemusí být zatím známá - neznámá písmena jsou pak v šabloně nahrazena právě oněmi zástupnými znaky.

Umístění, tj. řádek a sloupec, u jednotlivých písmen je relativní, což znamená, že šablonu lze použít i při tvorbě křížovek větších, než 20 krát 20 písmen. Koordináty, tj. čísla řádků a sloupců, která jsou zobrazena kolem šablony, mají pouze pomocný význam, a šablona samotná může tedy zobrazovat pouze výřez velké křížovky.

Do šablony se zadávají pouze ta slova, v kterých autor potřebuje doplnit jedno nebo více písmen - není tedy nutné (a ani žádoucí), aby byla vyplňována úplná slova; toto samozřejmě závisí též od křížících se výrazů. Jednoduchý příklad takové situace je zobrazen na obrázku:

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
01										
02		P								
03		R		?					A	
04		?		?					?	
05		V	L	A	D	I	M	Í	R	
06		?			I			V	?	
07					?			?		
08					N			R		
09					?					
10										

Při zadávání výrazů do šablony mějte na mysli to, že při vytváření filtru se budou spojovat pouze písmena následující v těsné řadě za sebou, ale bez mezery. Když je před písmenem mezera (prázdný čtvereček), a to jak ve vodorovném, tak i ve svislém směru, program ji považuje vždy za oddělovač slov. Pro oddělení slov tak stačí pouze jedna mezera. Začátek slova může být tedy buď písmeno v prvním řádku nebo sloupci, nebo libovolně umístěné písmeno za mezerou (prázdným čtverečkem šablony).

Po zadání každého znaku do šablony se kurzor posune na další pozici. Ta se nachází buď vpravo od aktuální pozice nebo pod aktuální pozici. Směr pohybu kurzoru můžete určit pomocí přepínacích tlačítek **Vodorovně** a **Svisle**, která jsou ve formuláři umístěna pod šablonou:

[bmc BMP\Krizovky\Křížový filtr - pohyb kurzoru.bmp](#)

Kurzor můžete v šabloně přesouvat i pomocí kurzorových šipek na klávesnici (**Vpravo**, **Vlevo**, **Nahoru**, **Dolů**). Pro rychlé přemístění kurzoru můžete použít i myš - "myší" ukazatel nastavíte na požadovanou pozici a kliknete levým tlačítkem.

### Zapnutí filtru

Po zadání všech písmen do šablony klikněte na tlačítko **Zapnout filtr**, které je umístěno v dolní části formuláře uprostřed:

[bmc BMP\Krizovky\Křížový filtr - zapnout.bmp](#)

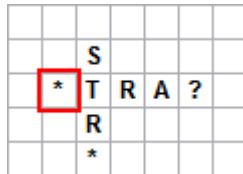
Tím se spustí procedura, která v tabulce hesel "vyfiltruje" záznamy podle výrazů zadaných v šabloně. Pro zrychlení vyhledávání ve vyfiltrovaném seznamu hesel jsou záznamy zkopírovány do pomocné tabulky. Průběh kopírování je zobrazen v pomocném okně.

**Omezení:** před kopírováním záznamů se v šabloně nahradí znak \* (hvězdička) za znak ? (otazník) před "křížením" v křížujících se výrazech. **Před křížením** znamená u výrazu **v řádku** znak na pozici **vlevo od křížení**, u výrazu **ve sloupci** znak **nad křížením**.

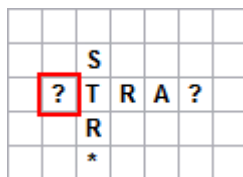
**Křížení řádku a sloupce:**



Původní stav:



Po úpravě:



Po vyfiltrování se obnoví seznam hesel v pravé části formuláře. Každý záznam v seznamu hesel je rozdělen do dvou řádků. V prvním řádku se zobrazuje heslo a další vybrané údaje pro výraz, který je v šabloně umístěn v řádku. Ve druhém řádku je zobrazeno heslo pro výraz ve sloupci šablony. Při pohybu po seznamu hesel se v šabloně barevně označí odpovídající výraz či výrazy, např.

Klíčový filtr

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Délka	
01																				01	1
02																				02	2
03																				03	3
04																				04	4
05																				05	5
06																				06	6
07																				07	7
08																				08	8
09																				09	9
10																				10	10
11																				11	11
12																				12	12
13																				13	13
14																				14	14
15																				15	15
16																				16	16
17																				17	17
18																				18	18
19																				19	19
20																				20	20

CH-1	CH-2	mezera=0	mezera=1	Heslo	
Křížení	Výběr	Délka	Ř:		
Zn	Poz		S:		
V	1	8	Vladimír	jméno mužské	
V	4	5	práv.	právni, zkratka	
V	1	8	Vladimír	postava-opera Kniže Igor (	
V	4	5	práv.	právni, zkratka	
V	1	8	Vladimír	jméno mužské	
V	4	5	Prava	Pravomila (dom.)	
V	1	8	Vladimír	postava-opera Kniže Igor (	
V	4	5	Prava	Pravomila (dom.)	
V	1	8	Vladimír	jméno mužské	
V	4	5	práva	pravice	
V	1	8	Vladimír	jméno mužské	
V	4	5	práva	noha práva	
V	1	8	Vladimír	jméno mužské	
V	4	5	práva	ruka práva (zast.) (Erb. Ji	
V	1	8	Vladimír	jméno mužské	
V	4	5	práva	pravice (zast.) (Erb. Ji.)	
V	1	8	Vladimír	postava-opera Kniže Igor (	
V	4	5	práva	pravice	

Pohyb kurzoru  
Vodorovně    Svisle    Znovu

Záznam: 14 z 60694    Bez filtrů    Vyhledávání

Klíčový filtr

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Délka	CH-1	CH-2	mezera=0	mezera=1
01																				01	1			
02	P																			02	2			
03	R	?																		03	3			
04	?	?	?																	04	4			
05	V	L	A	D	I	M	I	R												05	5			
06	?	I																		06	6			
07																				07	7			
08																				08	8			
09																				09	9			
10																				10	10			
11																				11	11			
12																				12	12			
13																				13	13			
14																				14	14			
15																				15	15			
16																				16	16			
17																				17	17			
18																				18	18			
19																				19	19			
20																				20	20			

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 V P Z

Pohyb kurzora  
Vodorovně Svisle Znovu

Křížení	Vážití	Délka	Ř:	Heslo
A	2	2	VA	SPZ - Varese (Itálie) (regi
	4	4	atra	latinsky černá
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	aura	předzvěst padoucnicového
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	aura	stav před padoucnicovým
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	aura	svatozář (aureola, gloriola
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	Aura	těleso kosmické evropské
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	aura	vyzařování lidského těla (y
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	aura	aureola (řídce)
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	aura	ovzduší (řídce)
A	2	2	VA	rozhlasová společnost-Niz
	4	4	aura	vánek (řídce)

Záznam: H 2815 z 68694 N ... Vytřídění

Klíčový filtr

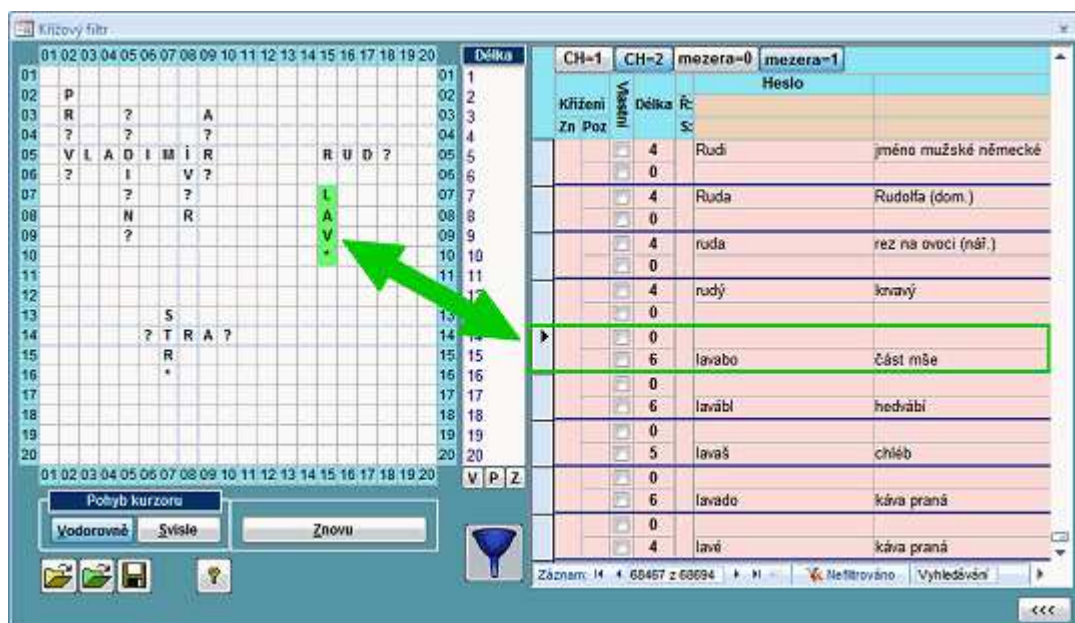
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Délka	CH-1	CH-2	mezera=0	mezera=1
01																				01	1			
02	P																			02	2			
03	R	?																		03	3			
04	?	?	?																	04	4			
05	V	L	A	D	I	M	I	R												05	5			
06	?	I																		06	6			
07																				07	7			
08																				08	8			
09																				09	9			
10																				10	10			
11																				11	11			
12																				12	12			
13																				13	13			
14																				14	14			
15																				15	15			
16																				16	16			
17																				17	17			
18																				18	18			
19																				19	19			
20																				20	20			

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 V P Z

Pohyb kurzora  
Vodorovně Svisle Znovu

Křížení	Vážití	Délka	Ř:	Heslo
		4	rudo	barva rudá
		0		
		4	rudí	náčiní k ruční dopravě
		0		
		4	ruda	skvrna na obilí n. na ovoci
		0		
		4	rudí	stádo
		0		
		4	rudí	vozik
		0		
		4	Rudd	ghoafický atlet (OH 1920)
		0		
		4	ruda	surovina nerostná, která s
		0		
		4	ruda	rez obilná (zast. a náf.)
		0		
		4	ruda	choroba obilí (zast. a náf.)
		0		

Záznam: H 68412 z 68694 N ... Neřetříváno Vytřídění

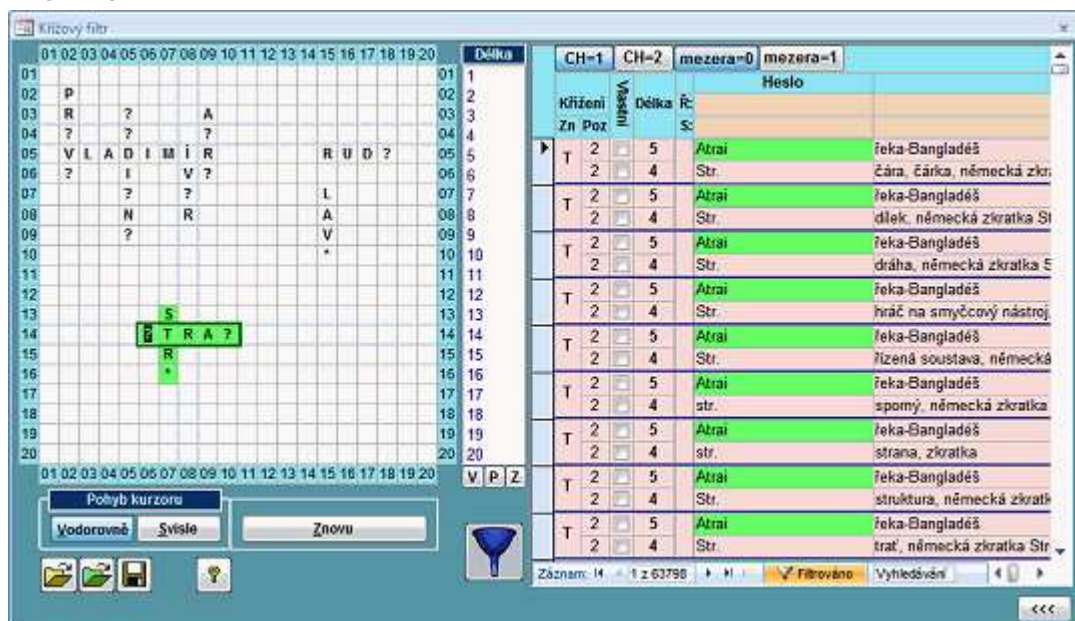


## Filtrování pomocí šablony

Po vyfiltrování záznamů můžete poklepnáním na libovolným znaku v šabloně seznam hesel dále filtrovat. Poklepnáním na libovolný znak ve výrazu v řádku se vyfiltrují záznamy podle odpovídajícího výrazu, stejně tak při poklepnání na libovolný znak sloupce. Platí to pro všechny znaky s výjimkou znaků v křížení řádku a sloupce. Při poklepnání na znak v křížení se vyfiltrují záznamy podle obou výrazů. Odpovídající výrazy se po poklepnání v šabloně zvýrazní, v případě poklepnání na křížení se zvýrazní pouze políčko v křížení. V tabulce se seznamem hesel se zelenou barvou zvýrazní políčka, která se vyhodnocují při filtrování po poklepnání na znaku v šabloně.

## Příklady

### Po poklepnání na znak v řádku



### Po poklepnání na znak ve sloupci

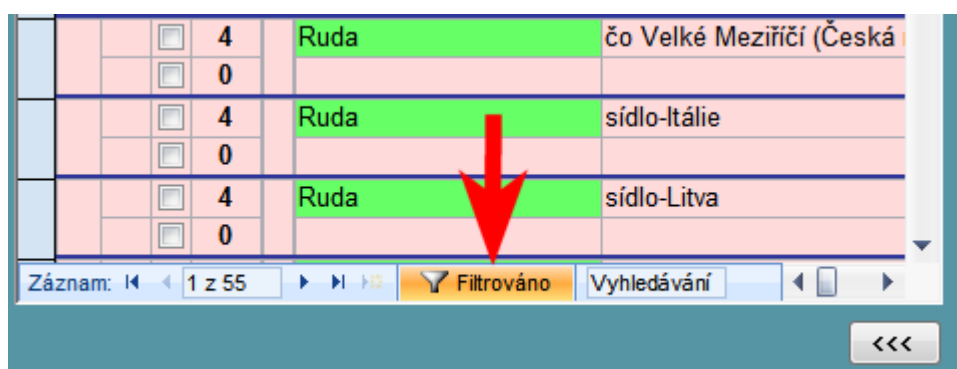


Po poklepání na znak v křížení řádku a sloupce



### Vypnutí / zapnutí filtru

Filtr, který byl nastaven (zapnut) kliknutím na znaku v šabloně, lze vypnout kliknutím na tlačítko **Filtrováno** v zápatí seznamu s hesly. Poslední filtr, který byl aktivní před vypnutím, můžete zapnout kliknutím na tlačítko **Nefiltrováno**.



V	1	<input type="checkbox"/>	8	Vladimír	jméno mužské
	4	<input type="checkbox"/>	5	pravá	pravice (zast.) (Erb., Jir.)
V	1	<input type="checkbox"/>	8	Vladimír	jméno mužské
	4	<input type="checkbox"/>	5	pravá	pravice
V	1	<input type="checkbox"/>	8	Vladimír	postava-opera Kniže Igor (
	4	<input type="checkbox"/>	5	pravá	noha pravá

Záznam: 1 z 70400 Nefiltrováno Vyhledávání <<<

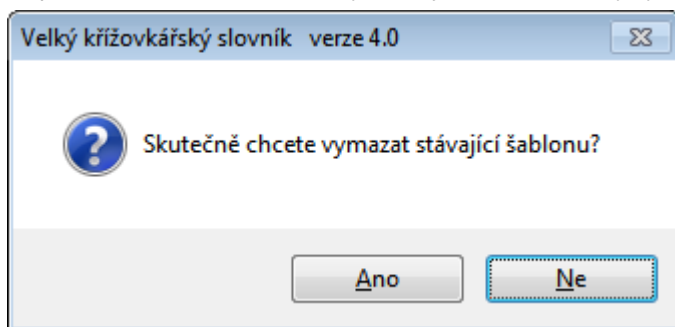
### Změna šířky seznamu s hesly

V případě potřeby můžete tabulku s hesly rozšířit nebo zúžit kliknutím na tlačítko **Zvětšit/zmenšit šířku tabulky s hesly**, které je umístěno pod pravým dolním okrajem uvedené tabulky.

V tabulce s hesly lze použít rychlé vyhledávání, zobrazení délky hesla pomocí přepínacích tlačítek v záhlaví tabulky i zapnutí/vypnutí zobrazení "retrográdních" textů, obdobně jako v [hlavním slovníku](#).

### Nový filtr

Jestliže chcete zadat jiné výrazy a začít s novým vyhledáváním, klikněte na tlačítko **Znovu**. Na obrazovce se poté zobrazí dotaz, zda má být stávající obsah šablony vymazán:



Po kliknutí na tlačítko **Ano** se obsah šablony vymaže, kliknutím na tlačítko **Ne** můžete akci přerušit.

### Uložení a načtení filtru

Program umožňuje definovaný filtr uložit do textového souboru pro pozdější použití. K tomu slouží tlačítko **Uložit filtr**. Uložený filtr lze zase načíst po kliknutí na tlačítko **Načíst filtr**. U obou voleb se při ukládání/načítání filtru zobrazuje standardní dialog operačního systému Windows pro práci se soubory. Při ukládání filtru používejte ve vlastním zájmu popisné názvy. Jde o to, aby při otevírání souboru bylo jasné, co je v souboru uloženo a jaký filtr budete tedy načítat. Posledně použitý filtr, tj. filtr vytvořený před posledním zavřením tohoto formuláře, lze aktivovat kliknutím na tlačítko **Poslední filtr**:



Soubory, v kterých jsou uloženy křížové filtry k programu VKS, mají příponu FLS a jsou standardně ukládány do podadresáře **Filtry**, který program vytvoří ve svém domovském adresáři (zpravidla C:\VKS). Soubory FLS jsou obyčejné ASCII soubory ve standardní struktuře tzv. INI-souborů.

### Nápověda

Pro zobrazení nápovědy stačí stisknout klávesu **F1** nebo kliknout na tlačítko **Nápověda**:



- nápověda

## DOPORUČENÍ:

- V případě křížového filtru používejte zástupný znak **hvězdička** vždy pouze na konci zadávaného výrazu (slova). Pokud použijete tento zástupný znak, je vhodné kvůli omezení počtu záznamů ve výsledku filtrování určit rozsah délky hesel pomocí [výběrového seznamu Délka](#), který je umístěn uprostřed formuláře (mezi šablonou a tabulkou hesel z hlavního slovníku).
- Nepoužívejte zástupné znaky **otazník** a **hvězdička** v místě křížení slov, jinak bude výsledkem filtrování příliš velký počet záznamů.
- Písmena do prázdné šablony nezadávejte od prvního řádku, resp. sloupce, spíše je začněte zadávat do políček nacházejících se kolem středu šablony. Tím si vytvoříte rezervu pro rozšíření stávajícího filtru, viz **Uložení a načtení filtru**.
- V rozsahu délky hesla označte hodnoty od **1** do **maximální požadované délky**. Pokud označíte pouze jednu hodnotu, může se stát, že výsledkem filtrování bude prázdná tabulka hesel, protože jednotlivé výrazy v šabloně budou mít délky např. **3, 6, 8 a 9**, ale ve výběrovém seznamu budete mít označenou pouze hodnotu **10**. V takovém případě musí být délka v rozsahu od **3** do **10**, je též přípustný výběr požadovaných délek "na přeskáčku" (**3, 6, 8, 9 a 10**), případně rozsah od **1** do **10**. Pokud bude zadán rozsah hodnot (např. od 1 do 10), program stejně vybere pouze záznamy s délkami, které odpovídají délkám výrazů v šabloně.

## OMEZENÍ:

- Znak \* (hvězdička), pokud je před křížením, se nahradí znakem ? (otazník), viz výše.
- Není implementován algoritmus pro písmeno CH.
- Není implementován algoritmus pro víceslovná hesla, tj. s mezerami mezi slovy.
- V některých speciálních případech se po opětovném zapnutí nemusí správně obnovit grafické zvýraznění filtru, který byl aktivován kliknutím na znak v šabloně; viz výše: **Vypnutí / zapnutí filtru**.

## POZNÁMKA

Pro příklady zobrazené na některých obrázcích v této kapitole byl použit vzorový filtr **Příklad04.fls**, který je součástí distribuce programu VKS. Viz výše: **Uložení a načtení filtru**.

Viz [křížový filtr - příklady](#).